

Handläggare
Lisa Svensson
Telefon: 08-50847980

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 19 september 2017

Ärende 6

Yttrande över remiss av Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholm stad 2018-2022

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 171-1526/2016

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Arjun Bakshi
arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
utvecklingschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholm stad 2018-2022* till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Programmet är framtaget av stadens barnombudsman och utgår från barnkonventionen. Den syftar till att säkerställa barnets rättigheter och förbättra barns levnadsvillkor genom att verka som styrdokument i stadens alla bolag och nämnder. Programmet är indelat i tre delar. Den första delen beskriver de övergripande utmaningarna som finns kring barnets rättigheter och stadens övergripande inriktning. I den andra delen presenteras fem fokusområden som är prioriterade för staden att arbeta med och den tredje delen beskriver ansvarsfördelning, behov av kunskap och övergripande arbetssätt samt hur uppföljning ska göras. Programmet har arbetats fram i en gemensam process som även omfattar två andra förslag till stadsövergripande styrdokument inom området mänskliga rättigheter.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att det föreslagna programmet för barnets rättigheter är angeläget och har inga direkta synpunkter på innehållet. Programmet är dock omfattande och implementering av programmet behöver därför ske stegvis. Förvaltningen understryker att arbetet måste ske inom ramen för ordinarie arbete med verksamhetsutveckling, kvalitet och bemötande.

Fokusområden och flera prioriterade frågor berör vissa av nämndens verksamheter direkt –andra berörs mer indirekt då barn under 18 år inte deltar direkt i alla nämndens verksamheter. Förvaltningens verksamheter är dock alla, direkt eller indirekt, av stor betydelse för barns uppväxtvillkor både utifrån det direkta arbetet med individer, arbetet på övergripande nivå för att förbättra verksamheten för de personer som deltar samt nämndens medverkan i lokalt utvecklingsarbetet och arbetet för att minska skillnaderna inom staden.

Det bör i implementeringen av programmet tas i beaktande att medborgare deltar i flera verksamheter i staden och det kräver samordning och ansvarsfördelning mellan förvaltningarna. Nätverk för stöd i implementering bör skapas för tjänstepersoner som arbetar med implementering av programmet.

Då stadsledningskontoret tagit fram tre omfattande program inom området mänskliga rättigheter anser arbetsmarknadsförvaltningen att ett gemensamt program för alla delar inom mänskliga rättigheter hade underlättat implementeringsarbetet och efterlevnaden för stadens förvaltningar och bolag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2004 om ett handlingsprogram, för FN:s barnkonvention. Handlingsprogrammet var giltigt till den 31 december 2009.

I budget 2015 angavs att ett handlingsprogram för barns rättigheter och inflytande med utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter och skulle utarbetas i dialog med barn och unga.

I januari 2018 förväntas barnkonventionen bli svensk lag.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholm stad 2018-2022* till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Programmet syftar till att säkerställa barnets rättigheter och förbättra barns levnadsvillkor och har sin utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter som antogs av Sverige 1990. Programmet är ett styrdokument för alla stadens bolag och nämnder att utgå från vid planering och uppföljning i arbetet att nå visionen Ett Stockholm för alla.

I den inledande delen presenteras övergripande utmaningar som finns kring barnets rättigheter och stadens övergripande inriktning på området.

I den andra delen presenteras fokusområden för stadens program och ett antal prioriterade frågor inom varje område.

Med barn avses barn och unga under 18 år.

Övergripande inriktning

I Stockholm får alla barn oavsett bakgrund och förutsättningar sina rättigheter tillgodosedda och har möjlighet att forma samhället och sina egna liv.

Fokusområden

1. Beslutsfattare och medarbetare ska beakta barnperspektivet och omsätta barnets rättigheter i alla beslut, uppdrag och i det dagliga arbetet
2. Barns rätt till likabehandling och skydd mot diskriminering ska säkerställas
3. Barn ska ges förutsättningar att uttrycka och få sina åsikter respekterade
4. Barn och vuxna ska ha kunskap om barnets rättigheter och vad de innebär i praktiken
5. Barn ska vara trygga och skyddas mot fysiskt och psykiskt våld

Den tredje delen av programmet beskriver ansvarsfördelning, behov av kunskap och övergripande arbetssätt samt hur uppföljning ska göras. Bl.a. ska nämnder och bolagsstyrelser i verksamhetsplanerna precisera hur de arbetar med programmets fokusområden. De ska också ligga som grund när nämnder och bolagsstyrelser konkretiserar nämnd – och bolagsmål, indikatorer och aktiviteter som bidrar till kommunfullmäktiges mål i stadens budget. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att tillräcklig kunskap finns i organisationer. Nyckelpersoner och ledning behöver kunskap i barnets rättigheter och stadens program för ledning och styrning. Medarbetare behöver kunskap om barnets rättigheter i relation till verksamhetsområden. Programmet ska integreras i ordinarie

beslutsprocessers och beslut och åtgärder som på något sätt berör barn behöver systematiskt följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv. Det gäller såväl det enskilda barnet som generella åtgärder och beslut kring barn. Även metoder för att stärka föräldrar och deras föräldraskap ska utvecklas i verksamheter som kommer i kontakt med barn och dess föräldrar. Grundläggande i arbetet för barns rättigheter är att synliggöra, utreda och analysera vilka konsekvenser förslaget ger det enskilda barnet, en särskild grupp eller generellt. Därför bör barnchecklista och barnkonsekvensanalys utföras samt barnets bästa beaktas.

Förslaget till program är framtaget av stadens barnombudsman vid stadsledningskontorets kansli för mänskliga rättigheter tillsammans med en arbetsgrupp bestående av representanter från idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, socialförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och utbildningsförvaltningen. Barnombudsmannen har även samtalat med elever i grundskola och gymnasium kring vad de tycker är viktigt i deras liv och när de vill att vuxna ska lyssna på dem och tagit tillvara på dessa synpunkter i programmet. Medarbetare från andra avdelningar på stadsledningskontoret har bidragit med synpunkter och synpunkter har inhämtats under hand från Sveriges kommuner och landsting (SKL).

Programmet har arbetats fram i en gemensam process som även omfattat två andra förslag till stadsövergripande styrdokument inom området mänskliga rättigheter; ett om lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck och ett om jämställdhet. Samtliga programförslag följer en gemensam struktur för att synliggöra att de kompletterar varandra och har gemensam grund i mänskliga rättigheter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

I programmet kring barnets rättigheter berörs flera av nämndens verksamheter av samtliga fokusområden och till viss del dess prioriterade frågor. Nämndens verksamheter, framförallt inom Jobbtorg Stockholm, arbetar idag utifrån väletablerad samtalsmetodik och bemötande där människors lika värde och individen och dess förutsättningar står i fokus. Flera av verksamheterna möter både barn och vårdnadshavare i det dagliga arbetet där målet bygger på att personen, tillsammans med handläggare, formar sin planering.

Programmet har även betydelse på ett mer övergripande plan i nämndens medverkan i det lokala utvecklingsarbetet och i arbetet med att minska skillnaderna inom staden där barnen och deras uppväxtvillkor är ett viktigt fokusområde.

Programmet och dess fokusområden är angelägna och innehållet är omfattande. Arbetet med implementeringen behöver därför ske stegvis och integrerat med övrig verksamhetsutveckling i det kvalitetsarbete och arbetet med bemötandefrågor. Särskilt då vissa av nämndens verksamheter både tar beslut eller gör överenskommer på individnivå i det dagliga arbetet som kan påverka ett enskilt barn, samt utvecklar organisationen för en generell förbättring för barn som direkt eller indirekt kommer i kontakt med verksamheterna. Arbetet bör ses som långsiktigt då en fördjupad analys behöver göras med fokus på barnets rättigheter och inflytande för att kunna integrera det i ordinarie verksamhet i både verksamhetsplanering, kvalitet och bemötandet.

Det bör tas i beaktande att individer som deltar i nämndens verksamheter även deltar i andra nämnders verksamheter. Det kräver en samverkan och ansvarsfördelning mellan förvaltningarna. Stadsledningskontorets kansli för mänskliga rättigheter behöver ge stöd till stadens förvaltningar och bolag genom att exempelvis skapa nätverk till tjänstepersoner som arbetar med implementeringen av program för barnets rättigheter och inflytande.

Då stadsledningskontoret tagit fram tre omfattande program inom området mänskliga rättigheter anser arbetsmarknadsförvaltningen att ett gemensamt program för alla delar inom mänskliga rättigheter hade underlättat implementeringsarbetet och efterlevnaden för stadens förvaltningar och bolag.

Bilaga

1. Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022.